VEROTEEMA

Käännetty alv voi koskea myös alkutuottajia

Ostajan asema määrää, sovelletaanko käännettyä arvonlisäveroa.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollinen on yleensä palvelun myyjä. Käännetty arvonlisävero tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että palvelun myynnistä verovelvollinen on ostaja.

Käännetty arvonlisävero vaikuttaa vain siihen, kuka veron maksaa. Se ei vaikuta maksettavan veron määrään.

Sen, sovelletaanko rakentamispalvelussa käännettyä arvonlisäveroa vai ei, riippuu siitä, kuka tai mikä on palvelun ostaja. Tämän vuoksi myös viljelijöiden on tärkeää olla tietoisia käännetyn arvonlisäveron perusteista.

Jos arvonlisävero maksetaan väärin, seurauksena voi olla mittavia taloudellisia menetyksiä elinkeinonharjoittajille. Väärin maksettu arvonlisävero peritään aina korkoineen takaisin sen alkuperäisestä eräpäivästä lähtien. Takaisinperintää ei siten pienennä se, että omaaloitteisesti ilmoittaa verottajalle havaitsemastaan virheestä.

Osapuolten oltava elinkeinonharjoittajia

Käännettyä arvonlisäveroa sovelletaan vain elinkeinonharjoittajien välisissä sopimuksissa. Sitä ei siten sovelleta missään tilanteessa silloin, kun rakentamispalvelun ostaa yksityishenkilö ja rakentamispalvelu kohdistuu yksityistalouteen.

Näin ollen esimerkiksi oman asuinrakennuksen rakentamisessa tai remontoinnissa ei sovelleta käännettyä arvonlisäveroa, vaikka kuuluisi itse käännetyn arvonlisäveron piiriin.

Viljelijä voi kuulua omassa yritystoiminnassaan käännetyn arvonlisäveron piiriin silloin, kun hän ryhtyy harjoittamaan – muuten kuin satunnaisesti – Verohallinnon ohjeissa rakentamispalveluksi määriteltyä toimintaa. Tällaista rakentamispalvelua voivat olla esimerkiksi silloin tällöin, tiettyyn aikaan vuodesta muille tehtävät kiinteistöön kohdistuvat kaivutyöt kaivurilla.

Satunnaisesti harjoitettu toiminta ei kuulu käännetyn arvonlisäveron piiriin.

Jos viljelijä tekee rakentamispalveluita niin, että hän on käännetyn arvonlisäveron piirissä, käännettyä arvonlisäveroa sovelletaan myös hänen ostaessaan itse omaan yritystoimintaansa liittyviä rakentamispalveluita. Esimerkiksi kaivutöitä tekevä viljelijä kuuluu käännetyn arvonlisäveron piiriin rakennuttaessaan uuden navetan, ojituttaessaan turvesuon tai teettäessään metsätien peruskunnostuksen.

Jos sama viljelijä sen sijaan rakennuttaa omaan käyttöönsä uuden omakotitalon, käännettyä arvonlisäveroa ei sovelleta.

Kerran käännetty, jatkossakin käännetty

Yksittäisen työn suuruus tai viljelijän vuoden aikana tekemän rakennustoiminnan osuus viljelijän koko yritystoiminnasta eivät ratkaise sitä, kuuluuko toiminta käännetyn arvonlisäveron piiriin vai ei. Riittää, että harjoittaa rakennuspalveluiksi laskettavaa toimintaa riittävän määrän kuluvana ja edellisenä vuonna. Viime vuoden toiminta otetaan siten huomioon tätä vuotta arvioitaessa.

Rakennustoiminnasta ei tee satunnaista sekään, että yksittäiset urakat ovat pieniä. Kun rakentajastatus on syntynyt, käänteistä arvonlisäveroa sovelletaan elinkeinonharjoittajan kaikenlaiseen rakennustoimintaan – lukuunottamatta yksityistalouteen kohdistuvia rakentamisia.

Jos on epävarma siitä, pitääkö noudattaa käänteistä arvonlisäveroa vai ei, kannattaa asia varmistaa verohallinnolta. Tiedot ja ohjeet on hyvä pyytää kirjallisesti.

Käännetty arvonlisävero koskee vain rakentamista. Maatalousrakoinnit, kuten puinnit ja ruiskutukset hoidetaan siis arvonlisäverollisin laskuin.

MT

JAANA KANKAANPÄÄ

Käännetty arvonlisävero vaatii viljelijältä tarkkaavaisuutta. Esimerkiksi omalla kaivinkoneella urakoiva viljelijä voi olla käännetyn arvonlisäveron piirissä, jos rakennuspalveluiksi katsottu toiminta on säännöllistä.

Näin käännetty alv toimii

Käännetty arvonlisävero pitää ilmoittaa tavallisen arvonlisäveron tapaan kausiveroilmoituksessa.

Myyjäosapuoli ilmoittaa kausiveroilmoituksessa myymiensä käännetyn verovelvollisuuden alaisten rakentamispalvelujen yhteismäärän euroina. Se merkitään lomakkeen kohtaan ”319 Rakentamispalvelun myynnit”.

Ostaja merkitsee lomakkeeseen ostamiensa käännetyn verovelvollisuuden alaisten rakentamispalvelujen yhteismäärän kohtaan ”320 Rakentamispalvelun ostot”. Sen jälkeen ostaja laskee veron osuuden 24 prosentin verokannan mukaan ja ilmoittaa sen kohdassa ”318 Vero rakentamispalvelun ostoista”.

Jos ostajalla on vähennyskelpoisia ostoja hän ilmoittaa ne vähennettävissä veroissa kausiveroilmoituksen kohdassa 307.

Ostajalla on oikeus vähentää arvonlisävero, jonka hän on velvollinen suorittamaan käännetyn verovelvollisuuden perusteella.

Palvelun myyjä saa vähentää hankintoihinsa sisältyvät arvonlisäverot normaaliin tapaan, vaikka ostaja on palvelun myynnistä verovelvollinen.

MT

MT SANOO SUOMEKSI

[Rakentamispalvelu]

Rakentamispalveluita ovat kiinteistöön kohdistuvat rakennus- ja korjaustyöt sekä työn yhteydessä asennetun tavaran luovuttaminen. Se voi olla uudisrakentamista, perusparannusta, korjausrakentamista sekä muutos-, laajennus- tai kunnostustyötä sekä tehdasvalmisteisten rakennusten ja rakennelmien pystyttämistä rakennuspaikalla.

KÄÄNNETTY ALV

Rakentamispalvelut

Käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan kiinteistöön kohdistuviin
- maapohja- ja perustustöihin,
- rakennustyöhön,
- rakennusasennukseen,
- rakennuksen viimeistelyyn ja
- rakennussiivoukseen.

Käännetyn alv:n piiriin kuuvia palveluita ova muun muassa
- peltojen salaojitus ja turvesuon ojitus,
- metsäteiden rakentaminen ja peruskorjaus,
- metsän kunnostusojitus,
- esimerkiksi soranottoalueen tai kaatopaikan maisemointityö alueen toiminnan päätyttyä,
- rakennuksen porttien, ulko- ja väliovien ja ikkunoiden myynti asennettuna,
- lumen poistaminen tai jään sulatus rakenteilla olevan rakennuksen sokkelista tai perustuksista sekä
- rakennusten purkaminen, vaikka puretun rakennuksen tilalle ei olisi tarkoitus rakentaa uutta rakennusta

Rakennuskoneiden vuokraukseen sitä sovelletaan, kun vuokrataan sekä kone että sen käyttäjä.

Lisäksi käännettyä arvonlisäveroa sovelletaan työvoiman vuokraukseen, kun vuokrattua työvoimaa käytetään edellä lueteltuihin rakentamispalveluihin.

Käännettyä arvonlisäveroa ei sovelleta rakennuksen suunnitteluun, rakennusvalvontaan ja muihin niihin verrattaviin palveluihin.

Verohallinnon ja Rakennusteollisuuden laatima luettelo käännetyn veron piiriin kuuluvista palveluista: www.rakennusteollisuus.fi > Käännetty alv > Lista rakentamispalveluista. Käännetty alv -linkki on etusivun oikeassa reunassa.

Jokaisen arvonlisäverovelvollisen on palautettava kausiveroilmoitus

Alkutuottajat ilmoittavat arvonlisäveronsa kausiveroilmoituksella pääsääntöisesti kalenterivuodelta, liikevaihdon suuruudesta riippumatta.

Vuosimenettelyssä olevien alkutuottajien pitää antaa kausiveroilmoitus vuodelta 2013 viimeistään 28. helmikuuta 2014. Hakemus katsotaan oikeaan aikaan annetuksi, kun se on jätetty määräajassa postiin.

Arvonlisävero on myös maksettava viimeistään 28. helmikuuta 2014.

Kausiveroilmoituksen voi tehdä joko paperilomakkeella tai sähköisesti.

!

Arvonlisäveron ilmoitus- ja maksuaikaan ei voi saada pidennystä. Vuosimenettelyssä olevilla takaraja on 28.2.

Myöhästymisestä määrätään aina maksu

Arvonlisävero maksetaan pysyvää asiakaskohtaista verotiliviitettä käyttäen. Viitteet löytyvät Verohallinnon verovelvollisille postittamasta lähetyksestä. Ilmoitus- ja maksuaikaan ei ole mahdollista saada pidennystä.

Kausiveroilmoitus palautetaan, vaikka arvonlisäverollista toimintaa ei olisi vuoden 2013 aikana ollut. Ellei ilmoitusta palauta, tästä seuraa arvioverotus.

Jos ilmoitus myöhästyy, siitä määrätään myöhästymismaksu, joka on minimissään 5 euroa.

Yhtiömuotoiset yritykset kuukausimenettelyssä

Kalenterivuoden mittainen verokausi ei koske yhtiömuodossa harjoitettua alkutuotantoa.

Kommandiittiyhtiöt, avoimet yhtiöt ja osakeyhtiöt antavat arvonlisäveroilmoituksen ja tilittävät veron kuukausittain. Pienille yrityksille, jotka kuuluvat niin sanottuun pidennettyyn menettelyyn, Verohallinto on erikseen lähettänyt ilmoituksen tai päätöksen ilmoitusjakson pituudesta.

Muutkin kuin yhtiömuotoiset alkutuottajat voivat halutessaan siirtyä kuukausikohtaiseen menettelyyn.

Siirtyminen edellyttää erityistä hakeutumista. Hakemus on tehtävä viimeistään kyseistä kalenterivuotta edeltävän syyskuun loppuun mennessä. Verokauden on oltava sama vähintään kolmen perättäisen kalenterivuoden ajan.

Pienten yritysten käytäntöjä

Pienet yritykset voivat ilmoittaa ja maksaa oma-aloitteisia veroja harvemmin kuin kerran kuussa, kun Verohallinto on tästä antanut ilmoituksen tai päätöksen.

Jos yrityksen liikevaihto on enintään 50 000 euroa kalenterivuodessa, arvonlisäveron, ennakonpidätykset, työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lähdeverot voi ilmoittaa ja maksaa neljännesvuosittain.

Jos liikevaihto on enintään 25 000 euroa, arvonlisäveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuosittain ja muut verot neljännesvuosittain.

Yritys voi kuitenkin halutessaan valita lyhyemmän ilmoitus- ja maksujakson kuin mihin liikevaihto oikeuttaisi.

Palkkoja maksava alkutuottaja voi halutessaan muuttaa työnantajasuoritusten ilmoitus- ja maksujakson kalenterikuukaudesta neljännesvuodeksi, jos arvioitu liikevaihto on enintään 50 000 euroa kalenterivuodessa.

Myös ne alkutuottajat, jotka ovat aikaisemmin hakeutuneet arvonlisäverotuksen osalta kuukausimenettelyyn, voivat hakeutua takaisin pidennettyyn menettelyyn.

Verovelvollisen huojennusmahdollisuus

Verovelvollinen voi saada huojennusta tilitettävästä arvonlisäverosta, jos tilikauden veroton liikevaihto on alle 22 500 euroa.

Liikevaihtoon ei lueta metsätaloudesta ja kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta saatua vastiketta.

Huojennusta ei saa metsätaloudesta tilitettävästä verosta, eikä siinä tapauksessa, että maataloudesta laskettu huojennus tai kalenterivuodelta tilitettävä vero on negatiivinen.

Metsätalouden pääomatuloa on runkopuun lisäksi muu metsätalouden tulo. Pääomatuloa on esimerkiksi hakkuutähteiden, kantojen, muun metsäenergiapuun, koristehavujen, tienvarsikeppien, joulupuiden tai vastaavien luovutuksesta saatu tulo.

MT

Paperilomakkeella tehtävä Kausiveroilmoitus lähetetään osoitteeseen Verohallinto, Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu, PL 5000, 00053 Vero.

Yli 8 500 euron liikevaihdolla alkutuotanto on arvonlisäverovelvollista

Alkutuottaja on arvonlisäverovelvollinen vain, jos liikevaihdon määrä on kalenterivuodelta suurempi kuin 8 500 euroa.

Jos liikevaihto jää tätä pienemmäksi, alkutuottaja voi kuitenkin halutessaan hakeutua verovelvolliseksi.

Koska vain arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt saa vähentää hankintoihin sisältyvät arvonlisäverot, alkutuottajan kannattaa yleensä hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi, vaikka liikevaihto jäisikin alle 8 500 euron.

Vähäisen toiminnan rajan täyttymistä arvioitaessa liikevaihto lasketaan kalenterivuodelta maksuperusteisesti.

Arvonlisäverotuksen liikevaihto ei tarkoita samaa kuin tuloverotuksen maa- ja metsätalouden puhdas tulo.

Liikevaihtoon ei lasketa mukaan käyttöomaisuuden, esimerkiksi koneiden, myyntihintoja.

KHO on pitänyt ratkaisussaan metsäkiinteistön myyntiä alkutuotantokäytössä olevan käyttöomaisuuden myyntinä, joten kiinteistön myyntihintaa ei otettu huomioon, kun arvioitiin taimituotantoa ja puun myyntiä harjoittaneen henkilön 8 500 euron liikevaihdon rajan ylittymistä.

Viljelijän saamat tuet

Maatalouden harjoittajan saamia tukia ja avustuksia, jotka eivät liity tavaran tai palvelun hintaan, ei lueta arvonlisäveron perusteeseen.

Samoin Euroopan unionin liittymissopimuksen mukaiset tuotantotuet eivät ole arvonlisäverollisia tukia.

Tukien arvonlisäverottomuus on todettu useissa keskusverolautakunnan ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissä.

Maidon pitkäaikainen pohjoinen tuki on arvonlisäveroton, vaikka sen laskentaperuste on tuotettu maitomäärä. Se on kuitenkin luonteeltaan liittymissopimuksen mukaista yleistukea.

Investointi- ja aloitustuki on niin ikään arvonlisäveroton.

Myös hirvien, petoeläinten ynnä muiden aiheuttamista vahingoista maksetut korvaukset ja satovahinkokorvaukset ovat arvonlisäverottomia.

Ympäristötuen erityistuet, joita maksetaan pinta-alaperusteisesti kustannusten alentamiseksi tai muuna tulotukena, ovat rakennepoliittisina yleistukina arvonlisäverottomia.

Maitokiintiön myynti

Jos maidon viitemäärää myydään tuotannosta irrotettuna, on kysymyksessä arvonlisäverollinen palvelun myynti.

KHO on katsonut ratkaissaan, että myös silloin kun viitemäärä myydään tilan peltojen kanssa toiselle maidontuottajalle, myynti on arvonlisäverollista.

Myös valtio maksaa ostamastaan maitokiintiöstä arvonlisäverollisen hinnan, joten tältäkin osalta myynti on arvonlisäverollinen.

Maatilan luovutuksen yhteydessä tapahtuva kiintiön luovuttaminen on sen sijaan verotonta, koska kyse on silloin toiminnallisen kokonaisuuden tai sen osan luovuttamisesta eli arvonlisäverottomasta yritysjärjestelystä.

MT

Arvonlisäverotus vuokrauksessa

Pellon tai rakennusten vuokrat voi periä arvonlisäverottomina, vaikka vuokranantaja olisikin arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröity.

Vuokranantaja voi kuitenkin halutessaan hakeutua tällaisesta vuokrauksesta arvonlisäverovelvolliseksi. Tällöin hänen on tehtävä erillinen hakemus verotoimistolle. Näin hänen kannattaa menetellä lähinnä silloin, kun hänellä on kiinteistöön kohdistuvia arvonlisäverollisia hankintoja. Hakeutumalla vuokraustoiminnasta arvonlisäverovelvolliseksi hän saa oikeuden vähentää nämä arvonlisäverot.

Tilatukioikeuden vuokratulosta on suoritettava arvonlisäveroa, jos vuokranantaja on arvonlisäverovelvollinen. Vuokraan lisätään tällöin 24 prosentin arvonlisävero.

Koneiden ja kaluston vuokraaminen on aina arvonlisäverollista, eli vuokraan on lisättävä 24 prosentin arvonlisävero. MT

Energiaveron palautusta haettava 28. helmikuuta mennessä

Energiaveron palautuksen hakuaikaan ei saa määräajan pidennystä. Vaikka olisi saanut itse tuloveroilmoitukseen määräajan pidennyksen, se ei koske energiaveron palautusta.

Verohallinto on lähettänyt hakulomakkeen maataloudenharjoittajille 2-lomakkeen kanssa samassa postituksessa.

Hakijana voi olla kuka tahansa verovelvollinen tai niiden yhteenliittymät, jotka harjoittavat maataloutta ammattimaisesti.

Hakijana voi olla luonnollinen henkilö, myös yleisesti ja rajoitetusti verovelvollinen, kuolinpesä, yhteisö, yhteisetuus ja yhtymä.

Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessaan peruste, jolla hän katsoo olevansa ammattimainen maataloudenharjoittaja.

Palautukseen ovat oikeutettuja ne maatalouden harjoittajat, joille on verovuoden aikana maksettu Euroopan unionin suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteiden tukea tai peltoalaan, eläinmäärään, tuotantomäärään tai puutarhatuotteiden varastomäärään perustuvaa kansallista tukea.

Myös viljan kuivaaja on ammattimainen maataloudenharjoittaja, vaikkei tälle olisikaan maksettu edellä mainittuja mainittuja tukia.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa vuosittain verohallinnolle tiedot verovelvollisista, joille on maksettu tukea. Palautushakemuksen hyväksyminen edellyttää, että hakija on nimenomaan se, jolle tuki on myönnetty.

Valmisteveron palautusta maksetaan hakijan verovuoden 2013 aikana maataloudessa käyttämästä ja Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta, raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilolta, biopolttoöljystä 9,90 senttiä litralta ja sähköstä 1,00 senttiä kilowattitunnilta.

Dieselöljy ei oikeuta palautukseen.

Veroa ei palauteta, jos sen määrä on alle 50 euroa.

Palautuksen ovat verotettavaa tuloa

Energiatuotteiden valmisteveron palautukset ovat maatalouden verotettavaa tuloa, ja ne ilmoitetaan 2-lomakkeen etusivulla kohdassa I Laskelma maatalouden verotettavasta tuloksesta kohdassa 3: Muut lisäykset.

Osa toiminnasta ei oikeuta palautukseen

Hakemuksessa ilmoitetaan maataloudessa verovuoden aikana käytetty kevyt ja raskas polttoöljy sekä biopolttoöljy. Palauttamista koskevassa laissa tarkoitettu maatalous eroaa verotuksessa tarkoitetusta maataloudesta.

Palautukseen oikeuttavaa maataloutta ovat hakijan omalla tilalla tapahtuva maatalous- ja puutarhakasvien viljely, kotieläintuotteiden tuotanto ja tuotantoeläinten pito, mehiläistalous ja hevostalous sekä lisäksi velvoitekesannointi, viljelemättömän pellon säilyttäminen hoidettuna, tilalla tuotettujen maatalous- ja puutarhatuotteiden varastoiminen, kauppakunnostus ja pakkaaminen sekä viljan kuivaaminen.

Viljankuivaus oikeuttaa palautukseen riippumatta siitä, missä toimintaa harjoitetaan tai kenen viljaa kuivataan, eli sen mukaan esimerkiksi maamiesseurojen harjoittama viljankuivaus oikeuttaa palautukseen.

Palautukseen ei oikeuta yksityistalous, metsä- ja porotalous, koneurakointi, maatilamatkailu, maatilalla tapahtuva vuokraustoiminta tai muu toiminta, joka ei ole palauttamista koskevassa laissa tarkoitettua maataloutta.

Palautukseen eivät oikeuta sahaustoiminta ja muu puutavaran jatkojalostus, maa-ainesten otto tilan ulkopuolelle tapahtuvaa myyntiä varten, torilla tai tilan ulkopuolella tapahtuva maataloustuotteiden myynti eikä turkistarhaus tai kalastus.

Maatalouteen käytetty sähkö

Hakemuksella ilmoitetaan maatalouteen käytetty I-veroluokan mukainen sähkö. Hakemuksessa ei erotella kasvihuoneviljelyssä tai muussa maataloudessa käytettyä sähköä, vaan hakemuksella ilmoitetaan yhteensä maatalouteen käytetty I-veroluokan mukainen sähkö.

Sähköstäkään ei ilmoiteta yksityiskäyttöä tai muuta käyttöä, joka ei oikeuta valmisteveron palautukseen.

Energian arviointi

Oikeus energiaveron palautukseen tulee voida todeta hakijan kirjanpidosta ja muistiinpanoista.

Hakulomakkeella ilmoitetaan aina verovuoden aikana käytetty energia.

Sillä ei ole merkitystä, milloin energia on hankittu tai maksettu.

Maataloudenharjoittaja voi arvioida maatalouden keskimääräisen vuotuisen käytön esimerkiksi kolmen vuoden ajalta ja ilmoittaa sen perusteella verovuoden aikana maatalouteen käyttämänsä energian/energiatuotteen määrään.

Arvioinnin voi perustaa verotuksessa hyväksyttyyn kulujakoon.

Jos hakijan harjoittama maatalous koostuu vain sellaisesta maataloudesta, joka oikeuttaa kokonaisuudessaan valmisteveron palautukseen, hakija voi vähentää kokonaiskulutuksesta sen energiamäärän, jota ei ole pidetty verotuksessa vähennyskelpoisena yksityiskäytön johdosta.

MT